

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18678
Tarih : 25.06.2026

10/4326

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda uzman çavuşların fail olduğu iddia edilen kadın katliamları, şüpheli kadın ölümleri, cinsel şiddet ve ağır yaralama vakalarında yaşanan artış; kadınlara yönelik şiddetin güvenlik bürokrasisi içerisindeki yansımalarının bütün yönleriyle incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Özellikle Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı kentlerde yoğunlaşan bu vakalar, militarizasyon, erkek egemen zihniyet, kurumsal denetimsizlik ve cezasızlık uygulamalarının kadınların yaşam hakkı üzerindeki etkilerinin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Failin kamu görevlisi olduğu vakalarda koruyucu ve önleyici mekanizmaların neden işletilemediğinin, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ve 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanmamasının sonuçlarının ortaya çıkarılması; kadınların yaşam hakkının korunmasına yönelik yeni yasal ve kurumsal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

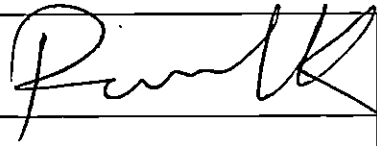
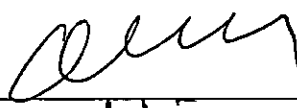
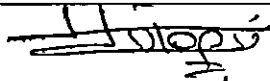
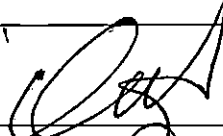
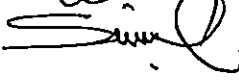
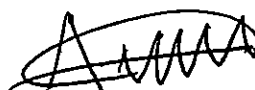
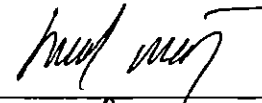
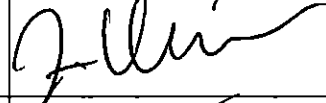
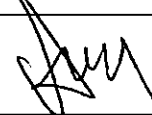
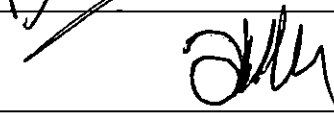
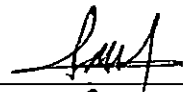
Öznur Bartin
Halkın Milletvekili

GEREKÇE

Kadınlara yönelik erkek şiddeti Türkiye'de uzun yıllardır münferit olaylar toplamı olmaktan çıkmış; siyasal, toplumsal ve kurumsal boyutları bulunan yapısal bir insan hakları ihlali alanına dönüşmüştür. Özellikle güvenlik bürokrasisi içerisinde görev yapan ya da geçmişte bu kurumlarda görev almış personelin fail olduğu kadın katliamları, erkek egemen zihniyet ile militarize edilmiş şiddet pratiklerinin, kurumsal denetimsizliğin ve cezasızlık mekanizmalarının kesişiminde ortaya çıkan ağır tabloyu görünür kılmaktadır. Kadın örgütleri, insan hakları savunucuları ve demokratik kamuoyu uzun yıllardır; güvenlikçi politikaların yoğun biçimde uygulandığı, Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı kentler başta olmak üzere birçok yerde üniformalı personelin fail olduğu şiddet vakalarının münferit değil, yapısal bir karakter taşıdığına dikkat çekmektedir. Bu vakalarda etkili soruşturma yürütülmediği, koruyucu ve önleyici mekanizmaların işletilmediği, failerin çeşitli idari ve yargısal süreçler yoluyla fiilen korunduğu yönündeki yaygın toplumsal kanaat ise yeni kadın katliamlarının önünü açan bir cezasızlık rejimi yaratmaktadır. Son on altı yıllık süreç incelendiğinde uzman çavuşların fail olduğu iddia edilen çok sayıda kadın katliamı, şüpheli kadın ölümü, cinsel şiddet ve ağır yaralama vakasının yaşandığı görülmektedir.

2010 yılında Hakkâri Dağ ve Komando Tugay Komutanlığı'nda görev yapan uzman çavuş Enes Tamur'un Müfide Tamur'u katletmesi; aynı yıl Edirne'nin İpsala ilçesinde görevli uzman çavuş Adem Sezer'in istismar ettiği 16 yaşındaki Gözde Çakır'ı katletmesi; İstanbul Beylikdüzü'nde uzman çavuş Sedat Kardaş'ın Ayşegül Bilginer'i ateşli silahla ağır yaralaması; 2012 yılında Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde uzman çavuş Mehmet Karadayı'nın boşanma aşamasında olduğu kadının ailesinin evini basarak kadının annesini katletmesi ve babasını yaralaması; aynı yıl Erzincan'da Hülya K.'nin uzman çavuş Erdal K. tarafından katledilmesi; 2013 yılında Şanlıurfa'da Hülya Ege'nin uzman çavuş İbrahim Ege tarafından katledilmesi; 2014 yılında Adana'nın Kozan ilçesinde Eda Şahin'in katledilmesi; aynı yıl Şırnak'ın Cizre ilçesi sınır hattında Saada Darwish'in sınır hattında görevli uzman çavuşun açtığı ateş sonucu yaşamını yitirmesi ve fail hakkında takipsizlik kararı verilmesi; 2016 yılında Ankara'da Melike B.'nin katledilmesi; 2017 yılında uzman çavuş Alper Deveci'nin boşanma aşamasındaki kadının annesini ve kardeşini katletmesi, bir çocuğu yaralaması; aynı yıl Mardin'de Gizem C.'nin katledilmesi; 2018 yılında Şırnak'ın Silopi ilçesinde Esra Köşker'in ve Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde Sevilay Aka'nın katledilmesi; 2019 yılında Sosin Küçükguven ile Emine Yanıkoğlu'nun katledilmesi; 2020 yılında Batman'da İpek Er'in maruz bırakıldığı cinsel şiddet sonrasında yaşamını yitirmesi; Gaziantep'te Müberra Kuzdan'ın, Erzurum'da Hülya Özmen'in, İzmir'de Nergüzel Kocabıyık ile Melike Kocabıyık'ın katledilmesi; 2021 yılında Aysel Y., Derya Aldıç ve Rahime Ö.'nün katledilmesi ile İstanbul Şişli'de gerçekleşen ağır yaralama vakası; 2024 yılında Yeliz Yolcuoğlu, Burcu Demir, Bedriye Işık, Hatice Çelik, Havin Aşkan Tektaş ve Meryema Hasanoğlu olayları; 2025 yılında Esra Bağcı ile Gülhan Börülce'nin katledilmesi; 2026 yılında Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde Gülşen Gezer, Habibe Demir, Gürkan Demir ve Deniz Demir'in katledilmesi, Ankara'da Deniz Büyükköprü ile Irmak Nehir Büyükköprü'nün katledilmesi, Muğla'da H.S.'ye yönelik katletme girişimi ve Adana'da Buse S.'nin ateşli silahla ağır yaralanması, söz konusu tablonun münferit değil, yapısal bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımından uzaklaşılması, kadın örgütlerinin karar süreçlerinden dışlanması ve 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanmaması, kadınlara yönelik şiddetle mücadelede kamusal kapasitenin zayıfladığı yönündeki eleştirileri güçlendirmektedir. Özellikle failin silahlı kamu görevlisi olduğu vakalarda koruyucu ve önleyici mekanizmaların işletilememesi, cezasızlık algısının derinleşmesi ve yaşam hakkı ihlallerinin önlenememesi ciddi bir yapısal soruna işaret etmektedir. Bu çerçevede, söz konusu politik ve kurumsal zafiyetlerin tüm boyutlarıyla araştırılması, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun'un uygulanma düzeyinin değerlendirilmesi ve kadınların yaşam hakkının etkin korunmasına yönelik gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DIYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	